

Contractau Gwerthu Defnyddwyr: Trosglwyddo Perchnogaeth

Crynodeb o'r Adroddiad

**Law
Commission**
Reforming the law

Cyflwyniad

Mae defnyddwyr yn aml yn talu am nwyddau cyn eu derbyn. Mae hyn yn digwydd pryd bynnag y bydd defnyddwyr yn prynu nwyddau ar-lein. Mae hefyd yn gallu digwydd pan fydd defnyddwyr yn talu am nwyddau mewn siop go iawn, pan fydd rhaid i'r nwyddau gael eu gwneud i archeb y defnyddiwr gan nad ydynt ar gael i'w cymryd yn y fan a'r lle neu eu gadael gyda'r manwerthwr i'w newid. Os bydd y manwerthwr yn mynd i'r wal cyn i'r nwyddau gael eu danfon i'r defnyddiwr, pwy sy'n berchen ar y nwyddau?

Ar hyn o bryd, mae hyn yn cael ei bennu gan reolau cymhleth a thechnegol sydd wedi aros yr un fath i raddau helaeth ers diwedd y 19eg ganrif. Mae rhywfaint o'r derminoleg yn hen ffasiwn ac yn aneglur. Ni chafodd y rheolau trosglwyddo perchnogaeth hyn eu cynllunio gyda thrafodion defnyddwyr mewn golwg, heb sôn am siopa ar y rhyngryd. O ganlyniad, gall y rheolau beri dryswch i ddefnyddwyr.

O ran ansolfedd manwerthwyr, gall defnyddwyr ei chael yn anodd deall pam na allant hawlio nwyddau y maent wedi talu amdanynt.

Ym mis Gorffennaf 2020, fe wnaethom gyhoeddi Bil drafft a fyddai'n ceisio diwygio'r broses o drosglwyddo rheolau perchnogaeth fel y maent yn berthnasol i ddefnyddwyr, yn ogystal â phapur ymgynghori cysylltiedig. Gofynnem i ymgynghoreion am eu barn ar ddrafftio'r rheolau arfaethedig a'u heffeithiau posibl ar ddefnyddwyr, busnesau ac ymarferwyr ansolfedd. Buom hefyd yn trafod mater cysylltiedig sy'n ymwneud â'r arfer ymysg manwerthwyr o ohirio ffurfio'r contract gwerthu, gan ofyn cwestiynau am yr arfer hwn a'i effaith.

Yn dilyn yr ymgynghoriad, rydym wedi cynhyrchu Bil drafft terfynol ac adroddiad. Crynodeb o'r adroddiad hwnnw yw'r ddogfen hon. Mae'r crynodeb hwn:

- yn egluro prif agweddau'r Bil drafft terfynol a sut y byddai'r Bil drafft yn gweithredu yn ei gyd-destun ehangach;
- yn nodi ein canfyddiadau ynghylch yr arfer o oedi cyn ffurfio contractau ac effaith y Bil drafft terfynol; ac
- yn nodi ein casgliad ynghylch a ddylid, ar y cyfan, roi'r Bil drafft ar waith ar hyn o bryd.

Y Bil drafft

Byddai'r Bil drafft terfynol yn cyflwyno rheolau newydd yn Neddf Hawliau Defnyddwyr 2015 ynghylch trosglwyddo perchnogaeth o dan gontractau ar gyfer gwerthu nwyddau rhwng masnachwr a defnyddiwr. Isod, rydym yn crynhoi prif agweddau'r Bil drafft terfynol.

Moderneiddio'r iaith

Mae'r Bil drafft terfynol yn defnyddio iaith fwy modern Deddf Hawliau Defnyddwyr 2015, sy'n canolbwyntio ar y defnyddiwr, yn wahanol i iaith fwy hen-ffasiwn Deddf Gwerthu Nwyddau

Mae'r rheolau newydd arfaethedig yn cyfeirio at "masnachwr" a "defnyddiwr" (yn hytrach na "prynwr" a "gwerthwr") a "trosglwyddo perchnogaeth" (yn hytrach na "trosglwyddo eiddo"). Nid yw'r termau "cyflwr y gellir ei danfon", "gwybyddiad" ac "amheuaeth diamod", nad ydynt bob amser wedi cael eu dehongli'n gyson, yn rhan o'r rheolau arfaethedig.

Cwmpas y rheolau arfaethedig

Byddai'r rheolau arfaethedig yn y Bil drafft terfynol yn berthnasol i gontractau gwerthu yn unig. Mae'r rhain yn gontractau lle mae'r masnachwr yn trosglwyddo neu'n cytuno i drosglwyddo perchnogaeth y nwyddau i'r defnyddiwr yn gyfnewid am bris.

Dewisir nwyddau go iawn pan wneir y contract gwerthu

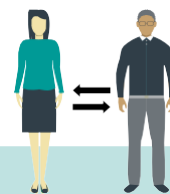
Er enghraifft, eitemau sy'n cael eu dewis mewn siop go iawn, neu lle nad oes ond un eitem (fel hen greiriau sy'n cael eu prynu ar-lein)

Ni fyddai'r Bil drafft terfynol yn berthnasol i:

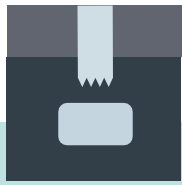
- Contractau gwerthu amodol, lle mae pris y nwyddau'n daladwy drwy randaliadau a lle mae'r masnachwr yn cadw perchnogaeth o'r nwyddau hyd nes y bodlonir yr amodau a nodir yn y contract.
- Cytundebau hur-bwrcas, y trosglwyddir meddiant oddi tanynt i'r defnyddiwr yn gyfnewid am daliadau cyfnodol. Dim ond os bydd y defnyddiwr yn dewis prynu'r nwyddau y bydd perchnogaeth yn trosglwyddo i'r defnyddiwr.
- Contractau ar gyfer trosglwyddo nwyddau, lle mae'r masnachwr yn trosglwyddo perchnogaeth o nwyddau yn gyfnewid am gydnabyddiaeth ar wahân i dalu pris ariannol.

Sut byddai perchnogaeth yn cael ei throsglwyddo o dan y rheolau arfaethedig?

Mae'r Bil drafft terfynol yn nodi rheolau gwahanol ar gyfer trosglwyddo perchnogaeth, yn dibynnu ar y math o nwyddau sy'n destun y contract gwerthu. Mae'r ffeithluniau isod yn nodi sut byddai'r rheolau yn y Bil drafft terfynol yn gweithio.

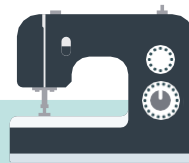
Mae perchnogaeth yn trosglwyddo i'r defnyddiwr pan... fo'r contract yn cael ei wneud, hyd yn oed pan fydd y nwyddau'n cael eu gadael gyda'r manwerthwr (er enghraifft, ar gyfer gwaith addasu)

Mae labeli gydag enw'r defnyddiwr wedi'u gosod ar y nwyddau mewn ffordd y bwriedir iddynt fod yn barhaol

Mae nwyddau'n cael eu rhoi o'r neilltu'n bwrpasol ar gyfer y defnyddiwr mewn ffordd y mae'r masnachwr yn bwriadu iddi fod yn barhaol

Caiff y nwyddau eu haddasu i fanyleb y cytunwyd arni rhwng y masnachwr a'r defnyddiwr

Mae'r masnachwr yn dweud wrth y defnyddiwr y bydd nwyddau â marc dynodi unigryw yn cael ei ddefnyddio i gyflawni'r contract

Ni ddewisir nwyddau go iawn dewis pan wneir y contract gwerthu

Er enghraifft, eitemau a brynir ar-lein yn ôl disgrifiad cyffredinol

Mae perchnogaeth yn trosglwyddo i'r defnyddiwr pan...

Mae'r gwaith gweithgynhyrchu wedi gorffen, os yw'r nwyddau i gael eu gweithgynhyrchu ar gyfer y defnyddiwr yn unol â manyleb y cytunwyd arno rhwng y masnachwr a'r defnyddiwr

Mae nwyddau sydd i'w defnyddio i gyflawni'r contract yn cael eu dewis gan y masnachwr mewn rhyw ffordd arall, ac mae'r masnachwr yn bwriadu i'r dewis fod yn barhaol

Mae nwyddau'n cael eu danfon i'r defnyddiwr

Mae nwyddau sy'n cael eu nodi fel rhai i'w danfon i'r defnyddiwr yn cael eu danfon i gludydd

Wrth archwilio'r nwyddau, mae'r defnyddiwr yn cytuno y dylid eu defnyddio i gyflawni'r contract

---

Contractau am gyfran anrhanedig o nwyddau a nwyddau sy'n ffurfio rhan o swmp

Mae'r rheolau yn y Bil drafft terfynol yn berthnasol i gontractau gwerthu ar gyfer nwyddau yn ogystal â chontractau gwerthu ar gyfer cyfran anrhanedig o nwyddau (a bennir fel ffracsiwn neu ganran).

Pan fo'r contract ar gyfer gwerthu cyfran anrhanedig o nwyddau (a bennir heblaw fel ffracsiwn neu ganran), neu ar gyfer gwerthu cyfran anrhanedig o nwyddau sy'n ffurfio rhan o swmp, bydd y rheolau trosglwyddo perchnogaeth yn Neddf Gwerthu Nwyddau 1979 yn parhau i fod yn berthnasol.

Rheolau gorfodol

Byddai'r rheolau trosglwyddo perchnogaeth yn y Bil drafft terfynol yn orfodol. Ni fyddai telerau contract a fyddai'n arwain at drosglwyddo perchnogaeth i'r defnyddiwr yn ddiweddarach nag o dan y Bil drafft terfynol yn cael unrhyw effaith, i'r graddau hynny. Byddai hyn yn cynnwys cyfnod contract sy'n gohirio trosglwyddo perchnogaeth nes bydd y defnyddiwr wedi talu pris llawn y nwyddau. Fodd bynnag, byddai gan fasnachwr nad yw wedi cael ei dalu'r hawl o dan Ddeddf Gwerthu Nwyddau 1979 i gadw meddiant o'r nwyddau nes bydd y pris cyfan wedi'i dalu.

Y Bil drafft terfynol yn ei gyd-destun

Yn yr adroddiad, rydym yn ystyried sut byddai'r rheolau newydd arfaethedig yn gweithredu yn eu cyd-destun ehangach. Yn benodol, rydym yn ystyried:

- sut byddai'r rheolau newydd arfaethedig yn gweithredu ochr yn ochr â'r mesurau diogelu presennol ar gyfer defnyddwyr sydd wedi talu am nwyddau gyda cherdyn credyd neu ddebyd.
- sut byddai'r rheolau newydd arfaethedig yn rhyngweithio â hawliadau credydwyr eraill mewn sefyllfa ansolfedd.
- effaith y rheolau arfaethedig ar fusnesau, ymarferwyr ansolfedd a defnyddwyr.

Adran 75 a hawlio'n ôl

Pan fydd defnyddiwr yn talu â'i gerdyn credyd neu ddebyd am nwyddau, gall hawlio ad-daliad os nad yw'r nwyddau hynny'n cael eu danfon neu os ydynt yn cael eu gadael ar eu colled fel arall. Dyma un o'r prif ffynonellau gwarchodaeth ar gyfer defnyddwyr sy'n talu ymlaen llaw.

Gall y defnyddiwr gael ad-daliad mewn dwy ffordd:

- Ar gyfer trafodion cardiau credyd lle mae'r nwyddau'n costio rhwng £100 a £30,000, gall y defnyddiwr ddwyn hawliad o dan adran 75 Deddf Credyd Defnyddwyr 1974. Mae adran 75 yn gwneud cyhoeddwr y cerdyn yn atebol ar y cyd ac yn unigol am dorri contract y manwerthwr. Gall y defnyddiwr adennill cyfanswm y golled a achoswyd gan y tor-amod, ni waeth faint a dalwyd gyda cherdyn credyd.
- Ar gyfer pob trafodyn cerdyn (cardiau debyd neu gredyd), mae cynlluniau cerdyn yn darparu system "hawlio'n ôl", sy'n caniatáu i'r defnyddiwr hawlio'r swm y mae wedi'i dalu ar ei gerdyn. Yn wahanol i'r amddiffyniad o dan adran 75, nid yw hawl cael tâl yn ôl yn hawl statudol i ddefnyddwyr, ac nid yw ond yn caniatáu adennill y swm a delir â cherdyn.

Ni fydd y rheolau arfaethedig yn effeithio'n sylweddol ar weithrediad adran 75 ac ad-daliad. Mewn gwerthiannau ar-lein, mae gan y defnyddiwr hawl i ganslo'r contract gwerthu a hawlio ad-daliad gan y manwerthwr am ei ragdaliadau, o dan Reoliadau Contractau Defnyddwyr (Gwybodaeth, Canslo a Ffioedd Ychwanegol) 2013 (CCRs 2013). Mae'r hawl i gael ad-daliad ynddo'i hun yn un o delerau'r contract rhwng y defnyddiwr a'r manwerthwr. Yn unol â hynny, byddai methiant manwerthwr ansolfent i ad-dalu'r defnyddiwr yn dor-contract y gellir gweithredu arno yn erbyn cyhoeddwr y cerdyn o dan adran 75 – p'un a yw perchnogaeth y nwyddau wedi trosglwyddo i'r defnyddiwr ai peidio.

Os nad oes gan y defnyddiwr hawl i ganslo a hawlio ad-daliad o dan Ddeddf Credyd Defnyddwyr 2013, a bod perchnogaeth y nwyddau wedi trosglwyddo iddynt, gall hawliau adran 75 y defnyddiwr fod yn fwy cyfyngedig. Efallai fod y defnyddiwr wedi'i gyfyngu i hawlio'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig ag adennill eu nwyddau gan y manwerthwr ansolfent (er enghraifft, costau storio a danfon). Fodd bynnag, yn y sefyllfaoedd hyn, mae'n debygol y byddai'r defnyddiwr yn gallu hawlio tâl yn ôl i gael ad-daliad llawn. Mae hyn oherwydd bod hawlio'n ôl ar gael ym mhob achos lle nad yw'r nwyddau y talwyd amdanynt wedi cael eu darparu, ni waeth a yw perchnogaeth wedi'i throsglwyddo i'r defnyddiwr.

Rhyngweithio â hawliadau credydwyr eraill

Cadw teitl

Mae cyflenwyr yn aml yn cyflenwi nwyddau i fanwerthwyr yn amodol ar gymal cadw teitl. Mae'r cymalau hyn fel arfer yn datgan nad yw perchnogaeth y nwyddau'n trosglwyddo i'r manwerthwr nes bod y manwerthwr yn talu am y nwyddau'n llawn.

Ni fyddai'r rheolau yn y Bil drafft terfynol yn cymhlethu'r gyfraith sy'n berthnasol i gadw cymalau teitl mewn contractau rhwng manwerthwyr a chyflenwyr. Os bydd manwerthwr yn gwerthu nwyddau i ddefnyddiwr, bydd y defnyddiwr fel arfer yn cymryd hawliau cyflenwr yn rhydd o dan gadw cymal teitl. Y rheswm am hyn yw bod cadw cymalau teitl fel arfer yn grymuso'r manwerthwr i ailwerthu'r nwyddau yn nhrefn arferol busnes. Ni fyddai'r rheolau yn y Bil drafft terfynol ond yn newid yr amser y gellid trosglwyddo perchnogaeth nwyddau o'r manwerthwr i'r defnyddiwr. Yn ymarferol, gall hyn leihau'r sicrwydd a roddir i gyflenwyr drwy gadw cymalau teitl.

Hawlrwym

Mae manwerthwyr yn aml yn ymrwymo i gcontractau gyda warysau a chwmnïau danfon i ddarparu gwasanaethau storio a logisteg. Mae'r contractau hyn fel arfer yn rhoi hawlrwym i'r warws neu'r cwmni danfon fel gwarant ar gyfer eu ffioedd heb eu talu. Mae'r ddyletswydd fel arfer yn cael ei drafftio'n eang fel ei bod yn berthnasol i'r holl nwyddau sydd ym meddiant y warws neu'r cwmni danfon.

Pan fydd yr hawlrwym yn bodoli cyn i'r nwyddau gael eu trosglwyddo i'r defnyddiwr, bydd y defnyddiwr yn cael perchnogaeth ar y nwyddau sy'n ddarostyngedig i'r hawlrwym. Y rheswm am hyn yw na all y manwerthwr drosglwyddo teitl gwell nag sydd ganddo. I'r gwrthwyneb, lle mae'r hawlrwym yn codi ar ôl trosglwyddo perchnogaeth, ni fyddai'r defnyddiwr yn cael ei rwymo gan yr hawlrwym oni bai ei fod yn rhoi ei ganiatâd datganedig neu ymhlyg i'r hawlrwym. Nid yw'r Bil drafft terfynol yn cymhlethu'r broses o weithredu'r egwyddorion cyfreithiol hyn.

Effaith y rheolau arfaethedig

Nod y Bil drafft terfynol yw symleiddio a moderneiddio'r rheolau trosglwyddo perchnogaeth fel eu bod yn rhoi eglurder i ddefnyddwyr ynghylch pryd y byddant yn berchen ar nwyddau, gan gynnwys mewn sefyllfa ansolfedd. Yn y papur ymgynghori, roeddem wedi gofyn i ymgynghoreion am eu tystiolaeth a'u safbwyntiau am gostau a manteision y rheolau arfaethedig.

Mae'r ymatebion gan ymgynghoreion yn awgrymu y gallai newid y gyfraith yn y maes hwn arwain at gostau ychwanegol sylweddol i fusnesau. Mae'r rhain yn cynnwys costau ymgyfarwyddo a chostau cyfreithiol, megis cost hyfforddi staff i weithredu'r rheolau newydd a'r gost o gael cyngor cyfreithiol i ddiweddarau modelau a dogfennau busnesau. Gallai'r rheolau arfaethedig hefyd arwain at gynnydd sylweddol yn yr amser a dreulir a'r costau a wynebir gan ymarferwyr ansolfedd wrth bennu perchnogaeth nwyddau mewn ansolfedd manwerthwr.

Roedd yr ymatebion hefyd yn awgrymu mai dim ond ychydig o fanteision y gallai ein cynigion eu cynnig i ddefnyddwyr. Mae llawer o ddefnyddwyr sy'n talu ymlaen llaw eisoes yn cael eu diogelu'n ddigonol o ran ansolfedd manwerthwyr gan adran 75 a hawlio'n ôl, sy'n golygu bod y grŵp defnyddwyr a fydd yn elwa o'r rheolau arfaethedig yn fach. Gallai'r arfer o oedi cyn ffurfio contractau (a drafodir isod) hefyd leihau'n sylweddol nifer y defnyddwyr a allai elwa o'r rheolau.

At ei gilydd, mae'n ymddangos y gallai'r rheolau newydd arfaethedig arwain at gostau sylweddol i fusnesau heb ddarparu buddion cyfatebol i ddefnyddwyr. Felly, mae angen ystyried effeithiau posibl y rheolau newydd arfaethedig yn ofalus.

Amseriad ffurfio'r contract

Mae trosglwyddo perchnogaeth nwyddau, a nifer o hawliau defnyddwyr allweddol, yn dibynnu ar fodolaeth contract gwerthu rhwng y manwerthwr a'r defnyddiwr. Fodd bynnag, mae manwerthwyr yn aml yn datgan yn eu telerau ac amodau nad yw'r contract yn ffurfio nes bod y nwyddau'n cael eu "danfon" i'r defnyddiwr. Yn yr adroddiad, rydym yn trafod yr arfer hwn a'i effaith bosibl ar ddefnyddwyr.

Yr arfer o lunio contractau wedi'u gohirio

Mae llunio contract gwerthu, fel unrhyw gontract arall, yn gofyn am gytundeb sy'n cynnwys cynnig a derbyn. Pan fydd defnyddiwr yn dewis eitem mewn siop go iawn ac yn cyflwyno'r eitem wrth y til, neu pan fydd y defnyddwyr yn gwneud archeb ar-lein, bydd y defnyddiwr yn gwneud cynnig i'r manwerthwr i brynu nwyddau. Y cwestiwn nesaf yw: pryd mae'r manwerthwr yn derbyn y cynnig?

Ac eithrio telerau ac amodau manwerthwyr, credwn, ar yr hwyrhaf, fod cynnig y defnyddiwr yn cael ei dderbyn, a'r ffurflenni contract gwerthu, pan fydd y manwerthwr yn cymryd tâl gan y defnyddiwr. Fodd bynnag, o leiaf mewn achosion o werthu ar-lein, mae manwerthwyr yn aml yn ceisio gohirio ffurfio'r contract gwerthu nes bod y nwyddau'n cael eu "danfon" i'r defnyddiwr. Mae rhai manwerthwyr yn gwneud hyn hyd yn oed pan gymerir taliad yn syth ar ôl i'r defnyddiwr wneud ei archeb, a all fod yn ddiwrnodau, wythnosau neu hyd yn oed fisoedd cyn i'r nwyddau gael eu hanfon.

Pam mae manwerthwyr yn ceisio gohirio ffurfio contractau?

Pan fydd contract gwerthu'n ffurfio, daw'r manwerthwr o dan rwymedigaeth i ddanfoni y nwyddau i'r defnyddiwr. Dywedwyd wrthym y byddai manwerthwyr yn wynebu problemau ymarferol pe bai'r contract gwerthu'n ffurfio cyn anfon y nwyddau. Mae'n bosibl y bydd yn rhaid i'r manwerthwr ddanfoni nwyddau nad oes ganddo mewn stoc, sydd wedi cael eu cam-brisio, neu sy'n gyfyngedig o ran oedran. Mae gohirio'r gwaith o lunio'r contract nes bydd y nwyddau'n cael eu hanfon yn helpu i osgoi'r problemau hyn.

Ffordd arall o ddelio â'r problemau hyn yw defnyddio contractau amodol. Er enghraifft, gallai'r contract gwerthu ddatgan nad yw'r manwerthwr dan rwymedigaeth i ddanfoni y nwyddau os nad yw'r nwyddau mewn stoc neu os yw'r nwyddau wedi cael eu cam-brisio. Fodd bynnag, awgrymodd ymgylgoreion y gallai contractau amodol fod yn ddianghenraid o gymhleth ac yn anodd i ddefnyddwyr eu deall.

Ydy defnyddwyr yn dioddef anfantais o ganlyniad i oedi cyn ffurfio contractau?

Mae amrywiaeth o hawliau a mesurau diogelu defnyddwyr yn dibynnu ar fodolaeth contract rhwng y defnyddiwr a'r manwerthwr.

Yn unol â hynny, gallai oedi wrth ffurfio contractau wanhau'r hawliau a'r amddiffyniadau hyn ac achosi niwed i ddefnyddwyr o bosibl.

Er

- O dan Ddeddf Hawliau Defnyddwyr 2015, mae'n un o delerau contract gwerthu ymhlyg bod yn rhaid i'r manwerthwr ddanfôn y nwyddau i'r defnyddiwr, oni bai fod y partïon yn cytuno fel arall. Os na fydd y contract yn ffurfio hyd nes y caiff ei anfon, ni fydd rhwymedigaeth y manwerthwr i ddanfôn y nwyddau'n codi nes bydd y manwerthwr, i bob pwrpas, wedi anfon y nwyddau allan i'w danfôn.

- Mae hawliad o dan adran 75 o Ddeddf Credyd Defnyddwyr 1974 yn ei gwneud yn ofynnol i'r manwerthwr dorri'r contract. Mae telerau ac amodau sy'n arwain at oedi cyn ffurfio contract yn golygu efallai na fydd contract rhwng y manwerthwr a'r defnyddiwr lle nad yw nwyddau wedi cael eu danfôn. Gallai hyn danseilio gallu'r defnyddiwr i hawlio ad-daliad gan ddarparwr ei gerdyn o dan adran 75.

Mae'r rheolau presennol ar drosglwyddo perchnogaeth a'r rheolau yn y Bil drafft terfynol yn dibynnu ar fodolaeth contract rhwng y defnyddiwr a'r manwerthwr. Os na fydd y contract yn bodoli hyd nes y caiff nwyddau eu hanfôn, ni ellir trosglwyddo perchnogaeth hyd

Er gwaethaf y niwed posibl a achosir i ddefnyddwyr gan yr arfer o oedi yn y gwaith o ffurfio contractau, ni chawsom unrhyw dystiolaeth bod defnyddwyr yn dioddef niwed gwirioneddol ar hyn o bryd o ganlyniad i'r arfer.

Tegwch wrth lunio contractau wedi'u gohirio

Efallai fod dadl bod telerau ac amodau sy'n gohirio ffurfio yn delerau contract neu'n hysbysiadau annheg i ddefnyddwyr o dan Ddeddf Hawliau Defnyddwyr 2015. Y rheswm am hyn yw:

- *maen nhw o bosibl yn creu anghydbwysedd rhwng y manwerthwr a'r defnyddiwr*: mae'n rhaid i'r defnyddiwr (mewn rhai achosion o leiaf) dalu arian i'r manwerthwr heb i'r manwerthwr fod o dan rwymedigaeth gytundebol i gyflenwi'r nwyddau.
- *gallent achosi niwed i'r defnyddiwr*: fel y nodir uchod, os bydd y gwaith o ffurfio contractau'n cael ei ohirio nes bydd y nwyddau'n cael eu hanfôn, nid yw'r rheolau trosglwyddo perchnogaeth yn berthnasol ac mae'n bosibl y bydd hawliau'r defnyddiwr i ddanfôn ac, o bosibl, eu hawliau dan adran 75 yn cael eu tanseilio.
- *gallent dramgwyddo'r egwyddor o fod yn ddidwyll*: dylai termau sy'n rhoi'r defnyddiwr dan anfantais gael amlygrwydd priodol, ond mae'n ymddangos nad yw'r telerau a'r amodau hyn yn cael eu dwyn i sylw defnyddwyr yn benodol gan fanwerthwyr.

A oes angen gweithredu?

Nid yw'r dystiolaeth a'r sylwadau a gawsom yn awgrymu bod yr arfer o ohirio ffurfio contractau yn achosi niwed sylweddol i ddefnyddwyr ar hyn o bryd. Ar y llaw arall, mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn awgrymu bod gan fanwerthwyr resymau dilys dros oedi cyn ffurfio yn y ffordd hon, ac efallai na fydd dulliau eraill o gyflawni'r nodau hyn yn arwain at welliant i ddefnyddwyr. Rydym yn awgrymu bod effaith yr arfer hwn ar ddefnyddwyr yn cael ei hadolygu'n gyson er mwyn i'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd neu'r llywodraeth (fel y bo'n briodol) yn gallu gweithredu yn y dyfodol os bydd angen.

Gweithredu'r Bil drafft terfynol

Y Llywodraeth fydd yn penderfynu a yw am weithredu'r Bil. Yn yr adroddiad, rydym yn nodi sylwadau Comisiwn y Gyfraith o ystyried ein gwaith diweddar yn

Byddai angen i unrhyw benderfyniad ynghylch a ddylid gweithredu'r Bil drafft terfynol gydbwysu nifer o ystyriaethau perthnasol.

Mae'r rhain yn cynnwys manteision a chostau'r rheolau arfaethedig, effaith yr arfer o oedi wrth ffurfio contractau ar y rheolau arfaethedig, ac opsiynau eraill ar gyfer diogelu defnyddwyr os bydd masnachwr yn

Mae gan y Bil drafft terfynol y potensial i wneud y gyfraith ar drosglwyddo perchnogaeth yn fwy hygyrch i defnyddwyr. Rydym yn dal o'r farn y gallai hyn fod yn ddigon o reswm ar gyfer diwygio. Fodd bynnag, rydym wedi dod i'r casgliad nad oes cyfiawnhad digonol o bosibl dros weithredu'r Bil drafft terfynol ar hyn o bryd. Rydym wedi dod i'r casgliad hwn ar sail tystiolaeth mai dim ond budd cyfyngedig i ddefnyddwyr fyddai gweithredu'r rheolau arfaethedig ar hyn o bryd, gan arwain at gostau a allai fod yn sylweddol.

Mae rhai materion wedi dod i'r amlwg hefyd yn ystod ein gwaith, yn enwedig yr arfer gan fanwerthwyr o ohirio'r adeg y ffurfir y contract gwerthu. Mae'r ymarfer cyffredin hwn yn cyfyngu ar y manteision posibl y gallai ein rheolau a argymhellir eu cael i ddefnyddwyr. Ar yr un pryd, nid yw'r dystiolaeth a gawsom am yr arfer yn awgrymu niwed sylweddol i ddefnyddwyr nac angen am ddiwygio'r gyfraith ar frys yn y maes hwn ar hyn o bryd. Fodd bynnag, rydym o'r farn bod ein gwaith wedi bod yn fuddiol o ran codi ymwybyddiaeth o'r arfer hwn.

Nid ydym yn diystyru'r posibilrwydd y gallai ein diwygiadau arfaethedig fod yn fwy effeithiol yn y dyfodol, petai amodau'n newid. Er enghraifft, gallai'r ddadl dros ddiwygio gryfhau os nad yw'r broses o lunio contractau yn cael ei gohirio fel mater o drefn naill ai oherwydd bod manwerthwyr yn newid eu harferion neu oherwydd gweithredu uniongyrchol gan yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd neu'r llywodraeth. Gallai'r effaith bosibl ar ddefnyddwyr hefyd gynyddu os bydd cynnydd yn nifer y trafodiadau defnyddwyr sydd y tu allan i'r amddiffyniadau a roddir ar hyn o bryd gan adran 75 a hawlio'n ôl.

